MANHEMSSKOLAN

2014-08-25

Manhemsskolan

Likabehandlingsplan
&
Plan mot kränkande behandling

Innehåll

Övergripande policy och mål	3
Utarbetning av Årlig plan/Likabehandlingsplan	4
Kartläggning	5
Åtgärder utifrån kartläggning och utvärdering	6
Främjande och förebyggande åtgärder	7
Rutiner och ansvarsfördelning	8
Uppföljning	9
Direkta åtgärder	9
Definitioner	10-12
Diskrimineringsgrunder	13-14
Skolans värdegrund	14

Bilagor

Processkartan	Bilaga 1 (15)
Kontakt	Bilaga 2 (16)
Kommunikationsplan	Bilaga 3 (17)
Rättigheter och skyldigheter	Bilaga 4 (18)
Krav på planer	Bilaga 5 (19)
Kompetensutvecklingsplan	Bilaga 6 (20)
Skollagen, kap 6	Bilaga 7 (21-23)
Diskrimineringslagen (2008:567)	Bilaga 8 (24)
Ordningsregler	Bilaga 9 (25)
Checklista kränkningsärenden	Bilaga 10 (26)
Åtgärdsprogram, Kränkande behandling	Bilaga 11 (27)
Utvärdering, analys samt åtgärder för läsåret 2014-2015	Bilaga 12 (28-30)

Övergripande policy

All personal på Manhemsskolan arbetar främjande och förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering.

Alla ska känna sig trygga och ha möjlighet att utvecklas kunskapsmässigt och socialt

Målen är att alla som arbetar på Manhemsskolan ska:

- värna om alla människors lika värde
- arbeta lösningsfokuserat
- snabbt ingripa med tydliga handlingar och åtgärder då kränkande behandling eller diskriminering uppmärksammas.
- varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan. Det är en kollegial plikt att ingripa mot kränkande behandling och diskriminering!

Manhemsskolans **likabehandlingsgrupp**:

Rektor Ingegerd Dahlgren	65315, 070-6766466
Rektor Ronnie Rifalk	65316, 072-7336432
Kurator Fredrik Forsgren	65986
Skolsköterska Ingela Resin	65 320, 070-3249213

Lärarrepresenter, en från varje arbetslag
Skolans fritidsassistent

Utarbetning av Manhemsskolans Årliga plan /processbeskrivning

• information, av rektor, om Årliga plan/Likabehandlingsplan ges på föräldramöten, skolråd, elevråd, klassråd samt till all personal i samband med skolstart.

• information om Årliga planen läggs ut på skolans webbplattform SchoolSoft.

• Utredningsblankett för systematisk dokumentation sk ” blå blankett” används vid utredningar och som underlag för åtgärder vid kränkande behandling.

• Manhemsskolans ordningsregler har i april 2014 reviderats av elever, skolråd och personal.

• Revidering av likabehandlingsplan sker i samråd med personal, elever och skolråd utifrån
- Min utvärdering” (elever, kommunenkät)
- Husmodellen, kartläggning av elevernas uppfattning
- Elevhälsosamtal
- Analys på skolnivå varje läsår gällande skolans arbete med kränkningsärenden

Kartläggningar enligt kvalitetsverktygen ”Husmodellen” och ”Min utvärdering” visade behov av åtgärder för läsåret 2013-2014:

- gemensamma aktiviteter i Röda hallen (ex. fredagsaktiviteter karaoke, pingis, frågesport etc)
- fler mentorsdagar åk 7
- upprustning av idrottsplanen
- fler turneringar, klasstävlingar (fotboll, innebandy, landhockey etc)
- se över öppettiderna i fiket
- se över upplägget av bragd och terrängloppet
- upprustning av toaletter
- behov av tjej och killtoaletter
- 40 längan behöver bli trivsammare
- bänkarna i korridorerna behöver renoveras
- Röda hallen är ofta skräpig
- ventilation fungerar dåligt i hemkunskapen
- inomhustemperaturen upplevs i bland vara för låg, upplevelse av drag från fönster
- Min utvärdering visar att 97% av eleverna upplever att de trivs, att de blir behandlade med respekt och att de är trygga på skolan. Eftersom vi har en nolltolerans mot kränkning ska vi arbeta med främjande åtgärder för att uppnå nollvision.
- klasstädning i Röda hallen ska ske vid två tillfällen varje dag det senare tillfället ska ske efter 13.30. Frågan om nedskräpning diskuteras i klasser för att få fram mer förslag för att komma tillrätta med nedskräpningsproblemet
- arbete för att alla som arbetar i skolan (elever, personal) ska uppleva sig trygga och väl bemötta. Arbeta fram en plan för gruppstärkande aktiviteter och värdegrundsarbete.

Ovanstående åtgärder utvärderas och redovisas i samband med revidering av den årliga planen januari 2014.

Åtgärder bestämda för läsåret 2013-2014 Fortsatt samarbete med SBN (Samhällsbyggnadsförvaltningen) angående upplevda problem med ofräscha elevtoaletter, drag från fönster, stickiga bänkar, ventilation i hemkunskapen och inomhustemperatur.	**Utvärdering april 2014:** Renovering av toaletter är påbörjat våren 2014. Plan för färdigställande är framtagen. De stickiga bänkarna har samhällsbyggnads förvaltningen lovat åtgärda under sommaren 2014. Drag från fönster har SBN lovat åtgärda hösten 2014. Skolan har fortfarande en ojämn inomhustemperatur trots påtalande till SBN har de inte kunnat åtgärda problemet.
Skolan utarbetar en plan för mentorsdagar/ klassaktiviteter i åk 7 i syfte att främja gemenskap och samvaro i klassen.	Ingen gemensam plan är framtagen. Arbetslag 7 har planerat upp arbetet med klassaktiviteter.
Skolan ser över möjlighet att genomföra minst två elevaktiviteter per termin under lektionsfri tid i skolans regi. (gemensam rastaktivitet)	Ej genomfört
Behov av upprustning av skolans idrottsplan. Pengar är avsatta för upprustning av idrottsplan inför hösten 2013.	Upprustningen är genomförd, multiarena är färdigställd.
Idrottslärarna får i uppdrag att se över möjligheten till fler turneringar (ex. fotboll, innebandy, landhockey etc).	Skolan arrangerar många friluftsaktiviteter vilka är jämt spridda över läsåret.
Skolan ser över med cafe ansvarig om utökade/ändrade öppettider går att kombinera med övriga arbetsuppgifter.	Bedömningen är att öppettiderna är anpassade efter skolrestaurangens öppettider och elevscheman. Flexibilitet finns som oftast vilket innebär att försäljning kan ske vid andra tider om behov uppstår.
Idrottslärarna får till uppgift att årligen utvärdera antalet deltagare och elevernas synpunkter på bragd och terrängloppet för att därefter se över fortsatta former.	Utvärdering genomförd av idrottslärare vilken gett underlag för förbättringar i det fortsatta planering.
Upprustning av toaletter 40 längan behöver bli trivsammare	Åtgärder i 40 längan är vidtagna. Magnetslås är satta på ytterdörrar i syfte att minska problemet med rökning kring portarna samt för att försvåra för obehöriga att vistas i skolans lokaler. Arbetsplan mot rökning är påbörjad.

Om vi har ett främjande förhållningssätt och förebygger bra behöver vi åtgärda mindre!

Främjande och förebyggande åtgärder:	Ansvarig:	När:
Arbete med nätetik	arbetslag	enligt plan
Tobaksfri DUO	mentor/skolsköterska	enligt plan
Klassråd	mentorer	enligt plan
Elevråd, elevskyddsombud	rektor	enligt plan
Ordningsregler	alla	varje dag
Rastvärdar (schemalagda)	rektor, alla	raster/luncher
Mentorstid	mentorer	varje vecka
Elevhälsoarbete	Elevhälsoteam	varje vecka
Utvecklingssamtal	mentor eller ämneslärare	minst 1 tillf/termin
Föräldramöten	rektor, mentor	minst 1 tillf/läsår
Hälsosamtal	skolsköterska	åk 7 samt vid behov
Granskning av läromedel	personal	löpande
Lucia, julfest, påskdans	personal	1 ggr/läsår
Friluftsdagar	personal	minst 3/läsår
Rockkonsert	kulturskolan/ personal	1 tillfälle/åk
Bibliotek	personal	3 dagar/vecka
Elevfik	personal	alla dagar
Gemensamma rastaktiviteter	personal, elever	några ggr/läsår

Rutiner och ansvarsfördelning

Rektor har det yttersta ansvaret för att en årlig plan/Likabehandlingsplan upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras. Rektor har även ansvar för att föräldrar och elever informeras samt att personalen kontinuerligt utbildas.

All personal har ett mycket stort ansvar för att i den dagliga verksamheten hålla värdegrundfrågorna levande. Personalen skall aktivt arbeta för att främja en god arbetsmiljö och vara positiva förebilder samt vid varje misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling agera aktivt enligt uppgjorda rutiner. (processkarta bilaga 1)

Eleverna har ett stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer både med personal och med andra elever. Som elev på skolan förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar på hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta det.

Föräldrarna har också ett ansvar. Om skolan och föräldrarna klart tar avstånd ifrån diskrimineringar, trakasserier och kränkningar får detta en positiv inverkan på ungdomarna. Det är viktigt att föräldrarna pratar med sina ungdomar om vikten av att vara en god kamrat och även fråga om de är utsatt/ensam/utfryst eller om någon annan i klassen är det.

Skolans ansvar
Om skolan får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling enligt ovan, som kränker hans eller hennes integritet i studierna, skall omständigheterna kring detta utredas och åtgärder vidtas. Detta innebär att skolan är skyldig att starta en utredning även om ingen formell anmälan inlämnats.

Alla elever, föräldrar och personal (rektor, pedagoger, assistenter, vaktmästare, fastighetsskötare, bespisning, lokalvård) som misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling på Manhemsskolan ska anmäla detta. Anmälan görs enligt processkartan bilaga 1.

Uppföljning av den årliga planen
Likabehandlingsplanen skall årligen följas upp, ses över och vid behov revideras. Vid varje uppföljning ska en ny kartläggning och nulägesanalys göras.

Direkta åtgärder
Vid misstanke om diskriminering eller annan kränkande behandling när elev kränker annan elev eller vuxen. Se vidare processkartan bilaga 1.

- utredning görs av mentor till berörda elever (blå blankett, utredning)
- vårdnadshavare informeras, i ett akut skede kan skolan behöva agera innan vårdnadshavare informeras
- rektor informeras
- vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen/ diskrimineringen är och om anmälan till socialtjänst, polis, arbetsmiljöverk eller liknande skall göras.
- vid behov skall ett åtgärdsprogram upprättas
- åtgärder grundas på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och bör som regel riktas till både den kränkta eleven/personalen och den elev/er som kränker
- inblandad elev/personal skall erbjudas råd och stöd av elevhälsans personal
- åtgärderna följs upp och utvärderas skriftligt

Direkta åtgärder
Vid misstanke om att vuxen diskriminerar eller kränker elev

- eleven talar med sin mentor, annan lärare, rektor, skolsköterska, kurator eller vårdnadshavare
- vårdnadshavare kontaktas
- rektor ansvarar för utredningen
- vårdnadshavarna informeras
- vid behov tar rektor hjälp av likabehandlingsgrupp
- vid behov ansvarar rektor för upprättande av åtgärdsprogram. Den elev som blivit diskriminerad eller kränkt skall erbjudas råd och stöd av likabehandlingsgruppens personal.
- rektor ansvarar för att åtgärderna följs upp och utvärderas.

Likabehandling av flickor och pojkar

Jämlikhet avser rättvisa förhållanden mellan alla individer och grupper i samhället och utgår ifrån att alla människor har lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, social tillhörighet m m.

Jämställdhet

Jämställdhet definieras i Sverige som förhållandet mellan kvinnor och män, och innebär att kvinnor och män har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att ha ett arbete som ger ekonomiskt oberoende, att vårda hem och barn och att delta i politiska, fackliga samt andra aktiviteter i samhället. Skyddet gäller även transsexualitet. Jämställdhet har både en kvantitativ och en kvalitativ aspekt. Den *kvantitativa* innebär generellt en jämn fördelning mellan kvinnor och män inom alla områden i samhället och avser 40 till 60 procent eller jämnare. Den *kvalitativa* innebär att kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tas tillvara och får berika och påverka utvecklingen inom alla områden i samhället.

Genus

Genus avser hur kön - manligt-kvinnligt och maskulint-feminint - betraktas som sociokulturellt skapade företeelser som ständigt produceras och reproduceras i samspelet mellan människor vilka har inbördes ojämna maktrelationer.

Vi ska arbeta med detta genom:

- samtal i arbetslagen om genus och jämnställdhet
- klassråd,årskursråd,elevråd

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Med etnisk tillhörighet menas enligt lagstiftningen att någon tillhör en grupp personer som har samma hudfärg, nationella eller etniska ursprung.

Vi ska arbeta med detta genom att:

- i undervisningen belysa olika fenomen och nationella minoriteter
- ge eleverna möjlighet att diskutera och analysera stereotypa föreställningar
- ge eleverna möjlighet att reflektera över sina fördomar

Funktionshinder
Funktionshinder är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå (lag 2003:311).

Vi ska arbeta med detta genom:

- hiss, ramper, hörselslingor, trappmarkeringar för de elever som har fysiska handikapp
- kompetensutveckla personalen
- tillgång till kompensatoriska hjälpmedel för elever som har behov av detta
- anpassa undervisningssituationen, läromedel, lektionsplanering m.m.

Sexuell läggning
Med sexuell läggning avses enligt lagstiftningen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (lag 2003:311).

Vi ska arbeta med detta genom att:

- homo- och bisexualitet tas upp i undervisningen

Definitioner
En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla i skolan ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, män som kvinnor oavsett etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Detta kallas med ett annat ord för *diskrimineringsgrunderna.*

Diskriminering
När skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder. Diskriminering kan även ske genom skolans undervisning eller läroböcker.Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med **direkt diskriminering** menas att en elev missgynnas och att det har en koppling till diskrimineringsgrunderna, t.ex. kön. Exempelvis om en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motivering att det redan går så många flickor på programmet.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det kallas **indirekt diskriminering**. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Exempelvis om alla serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de elever som på grund av religiösa skäl har annan mat.

Kränkande behandling
Ett uppträdande som kränker någons värdighet, till exempel
• fysisk (slag, knuffar)
• verbal (hot, svordomar, öknamn)
• psykosocial (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
• texter och bilder (sms, mms, fotografier, msn, skrivna meddelanden, internet)

Kränkningarna delas in i :
• **trakasserier** är kränkande behandling som har samband med
• **diskrimineringsgrunderna.** De är trakasserier exv av en elev på grund av förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.
• **annan kränkande behandling** är uppträdande som – utan att vara trakasserier – kränker en elevs värdighet.

Repressalier
Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön
Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av elever.

Trakasserier
Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Transsexualism. Även transsexuella, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön.

Etnisk tillhörighet
Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet.
Vad räknas som etnisk tillhörighet?
Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Om du är född i Sverige kan du vara rom, same, svensk, kurd eller något annat.
Du kan ha flera etniska tillhörigheter.

Arbeta mot rasism
Skolan har också ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet enligt skollagen

Religion och annan trosuppfattning
Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Religion
Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion.

Annan trosuppfattning
Begreppet *annan trosuppfattning* innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism eller ateism. De anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion

Funktionshinder

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder.

Vad räknas som funktionshinder?

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionshinder räknas både sådana som syns, som att man användеrrullstol, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi. Funktionshinder kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

Sexuell läggning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas

- homosexualitet
- bisexualitet
- heterosexualitet.

Skolans värdegrund

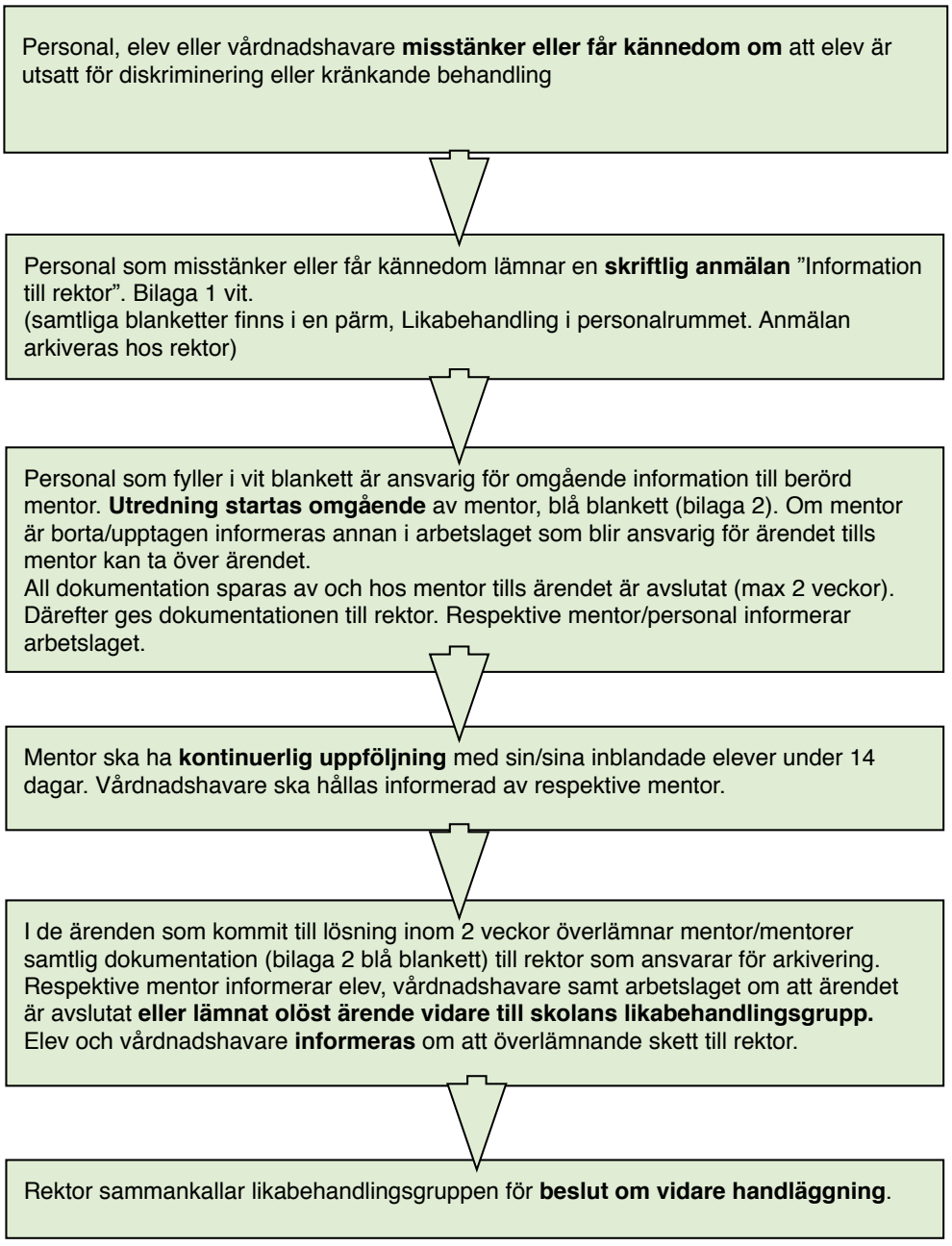
Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

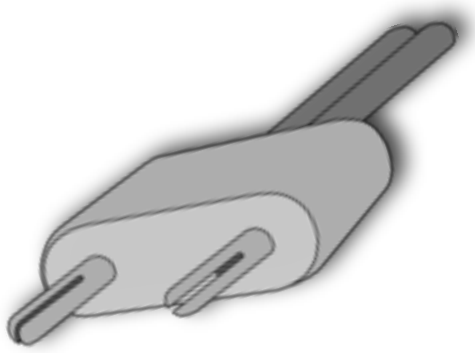
Sedan 1 januari 2009 skyddas elever mot diskriminering och trakasserier i skolan som har samband med *könsöverskridande identitet eller uttryck* och *ålder.*

Process: **Likabehandling**

Reviderad mars 2013

Ovanstående kommer att omarbetas under hösten 2014.
Detsamma gäller Blå blankett.

Bilaga 2.

Kontakt
Om du är missnöjd med det skolan gör kan Du kontakta;

Barn och elevombudsmannen (BEO) 08-586 08 00
Du kan också skriva till ;
Barn och elevombudet
Box 23069
104 35 Stockholm

Du skall uppge:
ditt namn, adress och telefonnummer, namn och adress på skolan
en beskrivning vad som hänt dig hur länge kränkningarna pågått
om du pratat med någon på skolan om det som hänt dig
om personalen på skolan försökt hjälpa dig, vad är gjort.

BEO startar en utredning, kontaktar b.l.a. skolan.
BEO beslutar; kritisera skolan eller i yttersta fall kräva skadestånd av skolans ägare.

Barnombudsmannen	08-692 29 50
Tillsammans	08-405 29 18
BRIS	08-59 88 88 00
BRIS vuxentelefon	077-150 50 50
Rädda barnen	08-698 90 00
Rädda barnens föräldratelefon	020-786 786
FRIENDS	08-545 51 990

Bilaga 3

Kommunikationsplan

Målgrupp	Informationsstrategi	Ansvarig Rektor	Ansvarig Mentor
Barn/elever	Genomgång av skolans Årliga plan på klassråd i början av varje termin. Praktiska arbeten kring den årliga planen varje termin.		X
Nya barn/elever	Information om skolans årliga plan i samband med skolstart		X
Personal	Genomgång av skolans Årliga plan i början av varje termin. Samtlig personal ska känna till planen	X	
Nyanställd personal inkl långtidsvikarier	Information om skolans Årliga plan i samband med introduktion.	X	
Föräldrar	Information om Årlig plan på första föräldramötet vt och ht.	X	X
Nya föräldrar	Information om skolans Årliga likabehandlingsplan.		X
Klassråd, se ovan barn/elever	Praktiska arbeten kring den Årliga likabehandlingsplanen.		X
Elevråd	Engageras i det främjande och förebyggande arbetet.	X	
Skolråd	Skolrådet engageras i det främjande och förebyggande arbetet.	X	
Vikarier	Informeras om att de ska ta del av skolans Årliga plan som finns att tillgå på SchoolSoft	X	

Rättigheter och skyldigheter

Elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på:
• FN:s konvention om barnens rättigheter
• Skollagen (2010:800)
• Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
• Socialtjänstlagen (14 kap. 1 §) angående anmälningsskyldighet
• Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även skolan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. En polisanmälan ersätter inte anmälningsskyldigheten enligt socialtjänstlagen.

I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp eller brottsrubricering. Men mobbning och även andra kränkningar utgör inte sällan även brott enligt brottsbalken, till exempel:
– misshandel
– olaga hot
– olaga tvång
– ofredande
– trakasserier
– förtal/Förolämpning
– sexuellt ofredande
– hets mot folkgrupp

Krav på årlig plan/likabehandlingsplan

”I varje förskola och skola ska huvudmännen se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Likabehandlingsplanens främsta **syfte är att främja likabehandling, att förebygga samt motverka trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Den ska ses över och följas upp varje år. Planen ska fungera som ett ”levande” dokument genom att vara åtgärdsinriktad och ständigt vara aktuell.** Varje verksamhet har frihet att utforma likabehandlingsplanen utifrån sina behov.

De planer och andra dokument som redan finns i verksamheten och som har till syfte att motverka olika former av kränkningar har ofta fått olika namn beroende på verksamheternas karaktär. Om dessa dokument uppfyller lagens krav på vad en likabehandlingsplan ska innehålla och syfta till behöver dessa dokument inte göras om.

Det viktiga i sammanhanget är dokumentens innehåll och funktion som förebyggande instrument och att den omfattar såväl diskriminering som annan kränkande behandling.

Uppföljning och utvärdering av åtgärderna ska ske i den skriftligt.

En verksamhet med bristande delaktighet för eleverna löper större risk att utlösa kränkande beteenden än den verksamhet som präglas av ömsesidig respekt och möjlighet till inflytande. Det är därför angeläget att barnen och eleverna engageras och deltar i arbetet med att ta fram, följa upp och se över verksamhetens likabehandlingsplan. Det är mycket viktigt att eleverna och föräldrarna får information om vad som gäller för att kunna påverka och bli delaktiga i arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling, ”citat ur ”Trygghet, respekt och ansvar - en sammanfattning av regeringens proposition 2005/06:38” s.9 Utbildnings- och kulturdepartementet

Kompetensutvecklingsplan

Innehåll	Riktad till	Omfattar	När
Skollagen 6 kap 10§ 14§ Diskrimineringslagen 2008:567 2 kap 7§	All personal	Information	Personalkonferens
Elevskyddsombudsutbildning	Elevskyddsombud	Ett utbildningstillfälle/person	Årligen återkommande

Skollagen 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

(skollagen beslutad av riksdagen den 22 juni 2010. Börja tillämpas på utbildningar och annan verksamhet från och med den 1 juli 2011).

Ändamål och tillämpningsområde

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Diskriminering

2 § Bestämmelser om förbud m.m. mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567).

Definitioner

3 § I detta kapitel avses med

- elev: utöver vad som anges i 1 kap. 3 § den som söker annan utbildning än förskola enligt denna lag,

- barn: den som deltar i eller söker plats i förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap.,

- personal: anställda och uppdragstagare i verksamhet enligt denna lag, och

- kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Tvingande bestämmelser

4 § Avtalsvillkor som inskränker rättigheter eller skyldigheter enligt detta kapitel är utan verkan.

Ansvar för personalen

5 § Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Förbud mot repressalier

11 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skadestånd

12 § Om huvudmannen eller personalen åsidosätter sina skyldigheter enligt 7, 8, 9, 10 eller 11 § ska huvudmannen dels betala skadestånd till barnet eller eleven för den kränkning som detta innebär, dels ersätta annan skada som har orsakats av åsidosättandet. Skadestånd för kränkning i andra fall än vid repressalier lämnas dock inte, om kränkningen är ringa.

Om det finns särskilda skäl, kan skadeståndet för kränkning sättas ned eller helt falla bort.

Rättegången

13 § Mål om skadestånd enligt detta kapitel ska handläggas enligt bestämmelserna i rättegångsbalken om rättegången i tvistemål när förlikning om saken är tillåten.

I sådana mål kan det dock förordnas att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad, om den part som har förlorat målet hade skälig anledning att få tvisten prövad.

Bevisbörda

14 § Om ett barn eller en elev som anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling enligt 9 § eller repressalier enligt 11 §, visar omständigheter som ger anledning att anta att han eller hon har blivit utsatt för sådan behandling, är det huvudmannen för verksamheten som ska visa att kränkande behandling eller repressalier inte har förekommit.

Rätt att föra talan

15 § I en tvist om skadestånd enligt detta kapitel får Statens skolinspektion som part föra talan för ett barn eller en elev som medger det. När Skolinspektionen för sådan talan får myndigheten i samma rättegång också föra annan talan för barnet eller eleven om han eller hon medger det. För barn under 16 år krävs vårdnadshavares medgivande.

Bestämmelserna i rättegångsbalken om part ska gälla även den för vilken Skolinspektionen för talan enligt detta kapitel när det gäller jävsförhållande, pågående rättegång, personlig inställelse samt förhör under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen.

När ett barn eller en elev för talan enligt detta kapitel får Skolinspektionen inte väcka talan för barnet eller eleven om samma sak.

16 § Rättens avgörande i ett mål där Statens skolinspektion för talan för ett barn eller en elev får överklagas av barnet eller eleven, om det får överklagas av myndigheten.

När rättens avgörande i ett mål som avses i första stycket har vunnit laga kraft, får saken inte prövas på nytt på talan av vare sig barnet eller eleven eller Skolinspektionen.

Diskrimineringslag (2008:567)

[Fakta & Historik]

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

2 § Lagens första kapitel innehåller definitioner och andra inledande bestämmelser. I andra kapitlet finns bestämmelser om förbud mot diskriminering och repressalier. I tredje kapitlet finns bestämmelser om aktiva åtgärder. I fjärde kapitlet finns bestämmelser om tillsyn. I femte kapitlet finns bestämmelser om ersättning och ogiltighet. I sjätte kapitlet finns bestämmelser om rättegången.

3 § Ett avtal som inskränker någons rättigheter eller skyldigheter enligt denna lag är utan verkan i den delen.

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,

4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Ordningsregler Manhemsskolan

Bilaga 9

Reviderad 2014-05-06

Jag visar alla respekt och tar hänsyn

- Använder vårdat språk
- Jag kommer förberedd, i tid och gör mitt bästa under lektionen
- Jag stör inte arbetsron i klassen. Jag lyssnar och låter andra komma till tals

Jag ansvarar för att min mobiltelefon eller dator inte stör under lektionstid. Jag får lyssna på musik under förutsättning att läraren har gett sitt godkännande och att jag inte stör någon annan och kan koncentrera mig på mitt skolarbete.

Det är inte tillåtet att med telefon eller dator ta någon form av bild, ljud eller filmupptagning utan godkännande av berörd person.

Rökning inom skolans område är förbjudet enligt lag.

Jag har ett trevligt bordsskick i matsalen, tar av mig ytterplagg, mössa och keps när jag sitter vid bordet i matsalen.

Undervisande lärare bestämmer på sina egna lektioner vad som gäller gällande kepsar och mössor.

Jag låter andras saker vara ifred.

Jag håller rent och snyggt omkring mig och är rädd om vår gemensamma miljö.

- Plockar upp och lämnar skräp i papperskorgar
- Håller möbler och andra ytor fria från klotter
- Lämnar bänkar och stolar i ordning efter mig
- Är rädd om våra gemensamma ägodelar

Konsekvenser när man bryter mot skolans regler

Om en elev bryter mot någon regel eller uppträder olämpligt, skall läraren eller den som uppmärksammat eleven uppmana eleven att ändra sitt uppförande. Om detta inte hjälper skall läraren eller mentorn kontakta elevens vårdnadshavare.

Läraren kan vidta åtgärder om eleven inte ändrar sitt uppförande efter tillsägelse.

- Beslagta mobiltelefon för resten av dagen, ta ifrån eleven datorn en eller flera dagar
- Visa eleven ut ur klassrummet. Eleven har rätt att få ta igen förlorad undervisningstid på en annan tid t ex på bonustiden
- Låta eleven städa efter sig eller reparera en skada som eleven har orsakat
- Låta eleven äta med en vuxen i matsalen

Om en elev fortsätter att uppträda olämpligt eller gör sig skyldig till upprepade förseelser eller en allvarlig förseelse, skall saken anmälas för rektor.

Skadegörelse och stölder polisanmäls. Eleven kan bli ersättningsskyldig för reparation eller merkostnad som eleven har orsakat genom att bryta mot skolans regler

Checklista vid mobbning och kränkande behandling

Personal som uppmärksammar eller får kännedom om elev/elever som blir kränkta eller på annat sätt blir behandlade illa i skolan ska agera enligt nedanstående punkter

1. Personal som blir uppmärksammad om händelse gör omedelbar åtgärd för att förhindra fortsatt kränkning

2. Kartläggning påbörjas omgående med person som upplevt kränkning. Dokumenteras på utredningsdokument ”blå blankett”. Individuella samtal inleds därefter med alla inblandade, dokumenteras på utredningsdokument ”blå blankett”.

3. Skriftlig anmälan om ärende redovisas, inlämnas till rektor som fattar beslut i ärendet.

4. Vårdnadshavare informeras samma dag som skolan har fått kännedom om händelsen.

5. Mentor genomför dagliga uppföljningssamtal vilka dokumenteras i blå blankett.

6. Vid upprepad kränkande händelse sammanställer personal från skolans likabehandlingsgrupp en skriftlig analys utifrån inkommen kartläggning, lämnar denna till rektor som fattar vidare beslut i ärendet.

7. Beslut meddelas till mentor som återkopplar till berörda parter.

Exempel på vidtagande av åtgärder för att förhindra fortsatt kränkning (utifrån analys)
Den som kränker, mobbar:
- samtal (skola-elev-vårdnadshavare)
- samtal (skola- externa samarbetsparters- elev- vårdnadshavare
- utökad vuxennärvaro
- polisanmälan
- tillfällig avstängning med hemundervisning
- elev flyttas till annan klass eller annan undervisningslokal

Åtgärdsprogram mot kränkande behandling

Datum:	**Elev:**	**Klass:**
Ansvarig för åtgärdsprogrammet:		
Närvarande vid upprättandet av åtgärdsprogrammet:		
Behov:		
Mål:		
Åtgärder- så här arbetar vi -	**Ansvarig:** -	

Datum:
Underskrift
Skola .....

Vårdnadshavare.....

Datum för uppföljning och utvärdering: .....

Utvärdering och analys av Likabehandling läsåret 2013-2014

Sammanställning:
Skolan har under läsåret fått kännedom om 45 ärenden, samtliga är utredda.
Av de 45 ärendena har 28 varit nätbaserade. Kränkningarna har oftast skett på fritiden via Ask eller via facebook. Resterande del, 17 av kränkningarna har skett i skolan på raster och under lektionstid.

Analys:
Analys av ärenden visar att kränkningar som sker på fritiden följer med och fortsätter i skolan. Drygt 80% av kränkningar har skett i åk 7 och åk 8 med en övervikt på åk 7. Kränkningarna är oftast verbala. Vid enstaka tillfällen (5) har knuffar, blockering av vägen etc förekommit. Vid de flesta av ärendena har inledande utredning och åtgärd direkt inneburit att kränkning har upphört.

Av ärendena har 13 elever vid återkommande tillfällen kränkts eller själva kränkt andra vid två eller flera tillfällen.

I de flesta av ärendena har utredning visat att eleverna antingen har varit utsatt själva eller själva utsatt andra från tidig skolålder och att de burit med sig konflikten till högstadiet. För 9 av de 13 eleverna har skolans åtgärder under läsåret resulterat i att kränkning i dagsläget har upphört .

åtgärd:
- skolan begär in utredningar på kränkningsärenden som avlämnande skolor behandlat under åk 6. Ansvarig: rektor

- genomgång av ”Handlingsplan nätetik” med personalen i samband med skolstart, alla mentorer ska arbeta med sina elever kring nätetik regelbundet under läsåret. Ansvarig: arbetslaget

- ha mer gruppstärkande arbete med klasserna än vad som skett tidigare, särskilt viktigt med blivande årskurs 7. Planering av genomförande och upplägg planeras i arbetslaget i samband med skolstarten. Ansvarig: arbetslaget

- revidering av blå blanketten i samband med terminsstart. Ansvarig: likabehandlingsgruppen

- informera om och lära elever att ta skärmdumpar om någon blir kränkt på nätet. Ansvarig: arbetslaget

- genomgång av utredningsförfarande arbeta med autentiskt kränknings/ mobbingfall med personalen i samband med skolstarten. Ansvarig: kurator och skolsköterska

- informera om utvärdering, analys och åtgärder. Ansvarig: rektor

- temadag, värdegrund genomförs genom omdefinierade uppgifter under vecka 45. Ansvarig: arbetslagsledarna

Sammanställning av elevernas svar av Husmodellen, Min utvärdering och elevhälsosamtalen visar på följande behov av förbättrings områden för läsåret 2014-2015:

Sammanställning, fysiska arbetsmiljön:
• 10 längan miljön (elever som samlas/”hänger” där) samt rökning i anslutning till entrén
• bättre städning och renovering av skolans toaletter behövs
• önskemål om förlängda öppettider av fiket
• det finns rasistiska symboler i skolan
• toaletten i 40 längan måste lagas
• mer information behövs om parfymer i skolan ”många elever upplever besvär”
• åtgärder behövs för att ingen ska röka inom skolans område
• dålig luft dålig i textilslöjden
• bänkarna i korridorerna behöver renoveras
• problem med nedskräpning i röda hallen
• är det är kallt ute så är inomhustemperaturen för låg i en del klassrum
• det är trängsel i samband med ombyte inför idrott

Analys/åtgärder:
Skolan har vid uppstart på höstterminen jobbat mot de elever som röker vid portarna. Skolan har identifierat ett antal rökare som setts röka och arbetat vidare mot dessa elever. Vi involverar snabbt hemmen där ”nya rökare” upptäcks. Beträffande ansamlingar av elever i 10-längan så har det skett vid vissa tider. Nytt schema får utvisa vilka tider som ökad vuxennärvaro kommer att behövas, skolan kommer att fokusera tillsynen av 10 längan om det upplevs som ett problem. Skolans toaletter är slitna och ljuset har varit dunkelt. En renovering av de mest slitna toaletterna påbörjades under vårterminen 2014. Toaletterna städas varje dag. Fiket kommer att ha öppet vid två tillfällen varje dag.
Klotter eller ristningar finns på träytor främst i utskoven i korridorerna. Ytorna är gamla och skolan har begärt av SBN (Samhällsbyggnadsförvaltningen) att de ska slipas dock, vi har blivit utlovad åtgärden vilken ännu inte har blivit utförd. Skolan ska åter påpeka behovet för SBN. Skolan ska genast måla över eller byta ut delar där stötande ristningar förekommer, översyn över var dessa finns ska göras omgående. Elever använder ibland parfym i sådan mängd att andra upplever obehag/besvär. Skolan ska informera eleverna mer om vilka konsekvenser starka dofter medför för allergiker och vikten av att parfymer används mycket sparsamt. Textilslöjden är genomgången och uppstädad innan skolstart. Nytt extra partikelfilter ska sättas in i början av terminen och koldioxidmätning kommer att genomföras i september under pågående verksamhet. Problemet med nedskräpning är störst i Röd Hallen där det stundtals är mycket skräp på golvet. Vi ska arbeta mer med att få eleverna att ta ansvar och inte ska skräpa ner och säkerställa att det dagliga elevstädet fungerar vilket är ansvarigt arbetslags ansvar enligt fastställt schema. Skolans värme/ventilatiossystem har inte fungerat bra i vissa klassrum. Systemet har inte klarat att fördela värme jämt i de olika klassrummen. I de klassrum där temperaturen inte varit bra kommer skolan att påtala (och har påtalat tidigare) till SBN som måste lösa detta. Att det ibland kan vara många som byter om samtidigt i anslutning till idrott beror på att elevgrupper som kliver av ett idrottspass ibland delar omklädning med grupper som ska börja ett idrottspass.

Sammanställning och analys samt åtgärder under läsår 2014-2015 utifrån enkätresultat, frågor om diskrimineringsgrunderna

Resultatet visar att majoriteten av eleverna inte upplever att de blir olika bemötta utifrån kön. Några enstaka elever upplever att lärarna inte är rättvisa, exempel som de ger är att flickorna inte sägs till lika ofta som killar och att det inte ställs samma krav på pojkar och flickor (exempelvis; killarna tillåts bete sig mer illa än tjejer innan de blir tillsagda).

Det flesta elever upplever att både pojkar och flickor får samma uppmärksamhet i skolan samt att det inte finns några regler, rutiner eller arbetsätt som missgynnar pojkar eller flickor.

Fler pojkar än flickor upplever att det förekommer främlingsfientliga eller rasistiska handlingar i skolan. Vanligaste kommentar till enkätsvaret är att ”man samtalar om personer mellan varandra eller via nätet på ett nedlåtande sätt” .

Få elever svarar på frågan om de upplever att skolan tar hänsyn till elever med annan etnicitet när skolan planerar aktiviteter. Några elever skriver att de upplever att skolan inte alltid tar hänsyn till elever med funktionsnedsättning när skolan planerar t.ex. fester och prov.

På frågan om eleverna upplever att äldre elever har mer förmåner i skolan än yngre svarar några av de yngre att äldre t.ex. får ha mobiler på lektioner .

Analys:

De flesta eleverna upplever att de blir bra bemötta och att det inte finns några skillnader hur de bemöts utifrån kön. Ej heller att det är annat på skolan som missgynnar pojkar eller flickor. Några elever utryckte att de upplevde att skolan inte alltid tar hänsyn till funktionsnedsättningar vid fester och prov. Skolan behöver arbeta mer med värdegrunden eftersom det framkommer att främlingsfientliga eller rasistiska handlingar förekommer, då främst på nätet.

Åtgärd läsåret 2014-2015:

- Säkerställa att skolan i alla lägen kommer ihåg att ta hänsyn till elever med funktionsnedsättningar.
- Genomföra elevaktiviteter med utgångspunkt i alla människors lika värde
- Hanlingsplan Nätetik måste hållas levande

Ansvarig: rektor, delegerat till arbetslagsledare (och pedagoger)